

BELASTINGAANGIFTE 2002

**fiscale informatie voor de aangifte 2002
en wijzigingen in 2003.**

BOERSMA
Adviseurs

De Rijlst 8 - Postbus 5 8520 AA Sint Nicolaasga tel 0513-434048 fax 434272

Inhoudsopgave

pagina 2	Inleiding
pagina 2	De belangrijkste wijzigingen
pagina 3	De auto van de zaak etc.
pagina 5	De Zelfstandige Zonder Personeel (ZZP)
pagina 7	De heffingskortingen

Het nieuwe belastingformulier gaat zijn tweede jaar in.

Inleiding

Vorig jaar kreeg u voor het eerst het nieuwe belastingformulier. Vrijwel niemand vult nu nog met de hand in. Het is gewoon bijna niet te doen. Je vraagt je af of de belastingdienst dit met opzet heeft gedaan. De belastingdienst als al enige jaren zeer vooruitstrevend bezig met automatisering. Wij hebben vorig jaar vrijwel alle particuliere aangiften elektronisch verstuurd. Met de ondernemers zijn we nog wat terughoudend. Hoewel we over 2001 wel hebben meegedaan met de proef voor de ondernemers en hier en daar de aangifte elektronisch inclusief de jaarrekening hebben opgezonden, is dit voor ons aanzienlijk meer werk (nee we hebben het niet doorberekend). Het ziet er wel naar uit dat we in de toekomst verplicht worden om ook bij ondernemers elektronisch aangifte te doen. Over 2002 hebben we afgezien van deelname. We hebben het zo al druk genoeg en het nieuwe belastingplan bracht toch al enorme wijzigingen met zich mee, maar het ziet er wel naar uit dat in de nabije toekomst ook de ondernemers elektronisch (moeten) worden aangeleverd.

We hebben nu de eerste ervaringen met het nieuwe belastingplan en het bleek gewoon ingewikkeld. Het aantal aftrekposten is voor particulieren zeer beperkt geworden en neemt nog elk jaar af (bijvoorbeeld vanaf 2003 geen lijfrenteafrek meer zonder moeilijke berekeningen). We kunnen nog wel meer verwachten want de overheid zit in geldnood. Wat aan aftrekposten over is, is echter wel knap ingewikkeld.

De belangrijkste wijzigingen.

Per 1 januari 2002 is er een belangrijke wijziging opgetreden in de behandeling van de eigen woning bij de heffing van **successiebelasting** (wordt geheven bij overlijden). Tot deze datum werd de eigen woning in aanmerking genomen voor 60% van de vrije verkoopwaarde. Vanaf deze datum wordt het successierecht geheven over de vrije verkoopwaarde (nee, niet de WOZ waarde). Daar staat tegenover dat de partner van de overledene onder voorwaarden een vrijstelling heeft voordat wordt geheven van € 484.691,- (2003). Dat lijkt mooi maar ook 50% van de waarde van het weduwenpensioen wordt van deze vrijstelling afgetrokken.

Wellicht is het u ook niet ontgaan dat het gehele **erfrecht** is aangepast. Zonder testament is nu de echtgenoot)t(e) en onder voorwaarden ook de partner automatisch volledig erfgenaam, althans dat is de praktische uitwerking. Eventuele kinderen erven wel maar kunnen er geen rechten meer aan ontlenen. Dit is ingegaan per 1 januari 2003. De langstlevende kan de erfenis van de kinderen gewoon opmaken, alleen bij hertrouwen kunnen de kinderen een wettelijk wilsrecht vestigen om toch nog enigszins hun rechten vast te leggen. Schenkingen tijdens het leven hoeven overigens nu niet meer via de notaris.

Per 1 januari 2003 is de hele **sparloon**regeling op de helling. Bestaande sparloonregelingen zijn dit jaar vrijgegeven. Achteraf is toch nog de bestaande regeling deels gehandhaafd en mag over 2003 weer € 613,- aan sparloon uitbetaald worden. De ook veelvuldig toegepaste regeling voor premiespaar is wel vervallen. Als u een koppeling had gemaakt met verzekeringen dan moet u wat doen.

Vooraf ook omdat de basis-**lijfrente**afrek over 2003 geheel is **vervallen**. Als u dus een koppeling had met een lijfrente polis (dubbele aftrek) dan heeft u nu meest waarschijnlijk toch een probleem. Uw verzekeringsmaatschappij zal u hierover waarschijnlijk hebben geïnformeerd. Bij een pensioentekort zijn er nog wel mogelijkheden.

Bepaalde directeuren-grotoaandeelhouders (**DGA's**) hebben gemerkt dat ze plotseling in privé ondernemer zijn voor de **omzetbelasting** en omzetbelasting moeten betalen over hun salaris. Gelukkig krijgen ze de btw ook weer van hun BV's, maar zo zie je maar weer dat de wet steeds in beweging is en er soms wel weer zeer vreemde regels bijkomen.

Ach ja de **levensloopfaciliteit** is ingevoerd, nou ja deels dan, u kunt nu wat gemakkelijker onbetaald verlof opnemen en daar ook voor sparen.

Over de **autokosten** praten we later ook nog apart, maar in ieder geval is de autokostenfictie- regeling over 2002 ook nog van toepassing over 2003, vooruitlopende op een geheel nieuwe regeling per 2004. Tegelijkertijd is alvast maar de **fietsaftrek** ook afgetrokken.

U krijgt geen **kerstpakket** meer in 2003, tenminste het mag niet langer belastingvrij door de werkgever worden verstrekt. Wellicht kreeg u bij bepaalde feestdagen ook een bedrag uitgekeerd belastingvrij. Dit valt onder dezelfde regeling en is ook vervallen. Wellicht kunt u in plaats daarvan bij uw werkgever een vergoeding vragen voor gemaakte arbeidskosten. Dit mag uw werkgever wel weer onbelast uitkeren.

Belastingadviseurs en accountants, dus wij ook, moeten nu **ongebruikelijke transacties** melden bij een meldpunt. Met name contante handelingen van meer dan € 15.000,- en transacties waarbij "witwassen" de reden is moeten we melden.

Drie belangrijke onderdelen ga ik in het navolgende verder uitdiepen. Als er in/voor 2003 wat is gewijzigd schrijven we dit er direct al bij.

De auto van de zaak of gebruikt voor de zaak.

Heeft u een auto van de zaak of bent u ondernemer en gebruikt u de auto voor de zaak? Allemaal problemen dus, want de overheid ontmoedigt het gebruik van de auto. U kunt echter niet zonder vervoermiddel, zeker in het noorden niet. Al weer sinds 2001 valt ook de bestelauto, die door de werkgever ter beschikking wordt gesteld aan de werknemer onder het begrip auto van de zaak en is de hoofdregel bijtelling, van intussen al 25% van de oorspronkelijke cataloguswaarde inclusief omzetbelasting en BPM (bij personenauto's).

Al jaren maken vele mensen een sport van het ontduiken van de privé bijtelling van deze auto. Uiteindelijk zijn er nu nog maar een paar methoden om te ontkomen aan bijtelling en dat zijn:

- 1 - gedetailleerde rittenadministratie met bij elke rit begin- en eindstand kilometerteller, doel rit en bestemming etc., waarbij de privé kilometers op jaarbasis onder de 500 kilometers blijven waarbij woon-werk verkeer ook al **niet** meer als zakelijk wordt gezien (waarover later meer). De hier en daar toegepaste black boxen zijn alleen een goed bewijs met een vermelding van het doel van de diverse ritten;
- 2 - de auto staat de werknemer (aantoonbaar) niet ter beschikking (blijft bijvoorbeeld op de zaak) en de werknemer heeft zelf ook een auto in privé ter beschikking. De werkgever heeft dan de taak te controleren of de privé auto ook daadwerkelijk voor de privé ritten wordt gebruikt;
- 3 - de auto wordt alleen meegegeven bij wacht- of oproepdiensten (service-auto). Hier zitten voorwaarden aan, bijvoorbeeld moet er weer een auto in privé zijn en de verreden kilometers tijdens de wachtdienst moeten worden bijgehouden alsmede plaats en dergelijke. Vaak is hier nog wel een bijtelling van 2,5%;
- 4 - bijzondere auto's als politie- en brandweerauto's, maar ook andere bijzondere auto's waarover geen BPM is betaald, als bijvoorbeeld ziekenauto's, lijkauto's, dierenambulances en geldtransportauto's;
- 5 - Een (heel) oude auto in gebruik nemen en de 25% bijtelling voor lief nemen. Tot 2001 was dit wel heel interessant, met name bij oldtimers. Over 2002 moet voor auto's ouder dan 15 jaar voor de cataloguswaarde de waarde in het economische verkeer worden genomen. Bij auto's van 16, 17 jaar oud kan dit weer heel interessant zijn. Een Mercedes die toen f 150.000,- heeft

- gekost heeft nu vaak nog maar een heel beperkte waarde. Oldtimers hebben uiteraard de eigenschap elk jaar weer duurder te worden;
- 6 - Bestelauto's die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend geschikt zijn voor goederenvervoer Voor deze bestelauto's geldt een bijtelling 10% of 2,5%, als er tenminste weinig (10%) of niet privé (2,5%) mee gereden wordt.

Gewoon zeggen: ik rij er privé niet mee, is allang niet meer voldoende. Het moet aangetoond worden en eigenlijk kan dat alleen met een sluitende kilometerregistratie waarbij het zelfs van belang is dat kilometerstanden overeenstemmen met extern geregistreerde gegevens als bijvoorbeeld een bezoek aan de garage (APK). Vaak wordt ook bij het tanken de kilometerstand geregistreerd. Er is een staffel voor de privé verreden kilometers (waaronder nu ook deels woon-werk kilometers vallen, zie verderop), zodat niet direct de volledige bijtelling hoeft te worden opgegeven.

Deze staffel ziet er voor 2002/2003 als volgt uit:

- 0 - 500 km geen bijtelling
- 501 - 3000 km ten minste 10%
- 3001 - 6000 km ten minste 15%
- 6001 - 8000 km ten minste 20%
- 8001 en meer privé kilometers tenminste 25%

Er staat niet voor niets ten minste. Als er veel privé kilometers worden gereden kan de belastingdienst een hoger percentage hanteren. De belastingdienst moet echter ook aantonen dat u privé veel meer kilometers heeft gereden.

Over 2002 is de regeling ten opzichte van 2001 gewijzigd:

De bestelauto welke uitsluitend of nagenoeg uitsluiten geschikt is voor goederenvervoer blijft wederom buiten de regeling. Dit zijn dus met name de service-wagens met slechts een stoel of twee buitengewoon smerige stoelen en er moet dan een privé auto zijn, welke aantoonbaar kilometers moet rijden. Vanaf 2002 is er een speciale bijtelling van 10% of zelfs 2,5% voor bestelauto's waarvan het gebruik voor privé-doeleinden wordt beperkt door aard of inrichting van de bestelauto. Bij de 2,5% moet u denken aan bestelauto's, die qua comfort en luxe op geen stukken na kunnen tippen aan een gewone personenauto. Dit speelt met name bij de grotere bussen, die natuurlijk toch al een heel hoge cataloguswaarde hebben, dus daarom hoeft bij de 2,5% ook slechts over een maximale cataloguswaarde van € 18.000,- te worden bijgeteld. Deze 2,5% regeling staat alleen open voor degene die kan aantonen geen privé gebruik te maken van de bestelauto, behalve woon-werk verkeer. In de praktijk is dit toch weer een rittenadministratie en/of een verklaring van de eigen werkgever dat privé gebruik niet is toegestaan (met controle door de werkgever) en de bestelauto ook zodanig is dat privé gebruik vrijwel onmogelijk is. De werkgever mag overigens deze 2,5% ook voor zijn rekening nemen.

Wees er op bedacht dat bijtelling van 25% toch zomaar het geval is. De bijtelling zal **niet** 10 of 2,5% kunnen zijn indien:

- a. achter de bestuurder van de bestelauto ruimte zit.
De veel voorkomende VW en Hand-bussen met dubbele cabine zullen dus nooit kunnen vallen onder de gemakkelijke 10 of 2,5% regeling;
- b. het gebruik van de bestelauto vloeit niet voort uit de aard van de werkzaamheden van de belastingplichtige.
Het moet dus wel zo zijn dat de bestelauto wordt gebruikt voor de zaak en niet alleen voor reizen. Door de wetgever worden met name genoemd notarissen en belastingadviseurs, maar hier kunnen zo alle administratieve vakken worden genoemd als architecten, ingenieurs, accountants, dokters e.d. Zelfs als het normaal is dat er voor een dergelijke baan een personenauto ter beschikking wordt gesteld of dit normaal ruim voldoende is zal de bijtelling dus in principe 25% zijn;
- c. de bestelauto is niet ingericht- of dient niet voor het vervoeren van goederen.
De inrichting speelt dus ook nog mee. Bij bijvoorbeeld aannemersauto's moeten beslist schappen en rekken zijn aangebracht.

- d. de bestelauto wordt, naast het woon-werkverkeer, meer dan 10.000 km op jaarbasis voor privé doeleinden gebruikt. De bewijslast hiervan berust overigens bij de belastingdienst.
- e. de belastingplichtige beschikt niet over een verklaring van de inhoudingsplichtige (werkgever dus), waaruit blijkt dat geen van de in de onderdelen a tot en met d genoemde situaties zich voordoet. Dit geldt uiteraard alleen voor de werknemer. De wetgever geeft aan dat deze regel is opgesteld om te voorkomen dat meerdere werknemers allemaal in discussie gaan met de belastingdienst. De belastingdienst kan dan eerst vertrouwen op de verklaring van de werkgever. Achteraf kunnen ze wel weer toetsen. Wat er gaat gebeuren als de werkgever deze verklaring niet opstelt maar de werknemers wel aan de voorwaarden voldoen vertelt de overheid niet. Puur naar de regels gekeken zou dit betekenen dat dan ook de 10% regeling niet geldt.

Woon-werk kilometers.

De ergste verandering in 2002 is dat het **woon-werk** verkeer voor een belangrijk deel **wordt toegerekend aan privé**, waardoor u veel sneller op de 25% bijtelling zit. Men heeft dit gedaan om meer gelijkheid te krijgen met werknemers met een eigen auto die ook vrijwel geen onbelaste vergoeding meer krijgen.

De eerste tien kilometer enkele reis worden beschouwd als privé kilometers. Dit geldt ook voor alle kilometers boven de 30 kilometers enkele reis. Heeft u geluk en zit uw werkgever tussen de 10 en 30 kilometer enkele reis dan hoeft u deze kilometers in het geheel niet mee te tellen bij het privé gebruik. Zit u boven de 30 kilometers dan moet u de meer kilometers opgeven als privé. Om de klap iets te verzachten is er een overgangsregeling welke over 2003 is bevroren, waardoor verwacht mag worden dat deze regeling volgend jaar weer wijzigt. Van het de totaal nu extra toe te rekenen privé-kilometers wordt over 2002 en 2003 “slechts” een derde meegenomen met een maximum van 5500 kilometer.

De regeling van 2002 is dus zeker niet gemakkelijker als 2001. Alleen als u de discipline op kunt brengen om de kilometerregistratie in te vullen en niet (veel) verder dan 30 kilometer van de zaak woont kunt u nog onder de bijtelling (deels) uitkomen. Bedenk daarbij nog dat er ook nog de speciale **veertig/twintig dagen** regeling is. Als u in enig jaar veertig keer naar een zelfde lokatie gaat is dat automatisch woon-werk verkeer geworden. Dit geldt ook bij twintig dagen al, als deze dagen achtereen worden gemaakt. De veertig dagen is overigens met het oog op vertegenwoordigers in 2002 met terugwerkende kracht naar 1 januari verhoogd naar 60 dagen.

De Zelfstandige zonder personeel (ZZP).

Veel van onze zakelijke relatie's zijn zogenaamde zelfstandigen zonder personeel. Dit zijn vaak bedrijven in de bouw (klussenbedrijven ed) en in transport (eigen rijders). Kenmerk van deze groep is dat ze geen personeel hebben en de werkzaamheden dus zelf verrichten.

Voor deze groep wordt al enige tijd gepoogd vooraf duidelijkheid te krijgen of ze nu in loondienst zijn of zelfstandig. Dit is natuurlijk nogal belangrijk omdat als ze in loondienst zijn en ze handelen als zelfstandige dit achteraf alsnog kan worden teruggedraaid wat gigantische financiële gevolgen heeft voor zowel de zzp'er als zijn opdrachtgever('s).

In 2002 zijn er belangrijke maatregelen getroffen die ik hieronder enigszins probeer te omschrijven. Het was de bedoeling dat de VAR (Verklaring ArbeidsRelatie) vooraf duidelijk zou scheppen. De verklaring kon je als zelfstandige aanvragen bij de belastingdienst, die dan een en ander overlegde met de bedrijfsvereniging, nu UWV (Uitvoeringsinstantie Werknemers Verzekeringen) geheten en welke dan vooraf vertelde of je zelfstandig was door een verklaring VAR WUO (winst uit onderneming) te verstrekken. Veel ZZP'ers hebben deze verklaring aangevraagd al of niet op verzoek van hun opdrachtgever. Het is niet meer voldoende, dat is al wel duidelijk geworden in 2002.

Met name het UWV GAK ligt dwars. Deze heeft geconstateerd dat toch wel erg veel werknemers zelfstandig worden en daardoor komt er bij hun natuurlijk minder geld binnen voor bijvoorbeeld WW, WAO en ontzettend veel “bedrijfstak eigen regelingen”, zoals pensioen. Begin 2002 werd al een schot

voor de boeg gegeven door mede te delen dat eigen rijders zonder personeel, maar bijvoorbeeld wel met eigen vergunning en eigen vrachtauto door hun zouden worden beoordeeld of ze niet in werkelijkheid gewoon in loondienst waren. Eigen Rijders hebben ten opzichte van andere ZZP'ers als nadeel dat ze vaak maar één opdrachtgever hebben en dat is natuurlijk al jaren een belangrijk criterium voor de bepaling wel of niet loondienst, maar niet het enige. Op 6 december 2002 is een besluit van kracht geworden welke vooraf duidelijkheid zou moeten verschaffen. Het is een besluit geworden wat de opdrachtgever laat controleren en weer achteraf de mogelijkheid voor belastingdienst en UWV open laat om de zelfstandigheid onderuit te halen.

Waar gaat het om:

De opdrachtgever moet controleren/constateren dat er geen privaatrechterlijke en/of fictieve dienstbetrekking is. Er is geen sprake van een fictieve dienstbetrekking als er een VAR WUO is, dus die zal de opdrachtgever zeker willen hebben. De belastingdienst kijkt voor de VAR onder meer of er meerdere opdrachtgevers zijn, hoeveel uren u aan uw onderneming besteed, waar u de werkzaamheden verricht, of u veel heeft moeten investeren en hoeveel u er mee verdient.

Voor de privaatrechterlijke dienstbetrekking moeten er drie vragen beantwoord worden:

1. Worden de werkzaamheden persoonlijk verricht?
2. Er is een verplichting tot betaling van loon?
3. Bestaat er een gezagsverhouding?

Als bij de beantwoording van deze vragen er eentje is die met nee wordt beantwoord dan is er geen dienstbetrekking, dus is de ZZP'er zelfstandig. In de praktijk is het echter vaak niet zo duidelijk.

Ad. 1: Worden de werkzaamheden persoonlijk verricht?

Als er zonder overleg een ander gestuurd mag worden in plaats van de ZZP'er zelf, is het antwoord nee, maar dat is natuurlijk niet zo vaak. U kunt

Ad 2: Is er een verplichting tot betaling van loon?

Deze vraag moet eigenlijk altijd met ja beantwoord worden. Niemand werkt voor niets.

Ad 3: Bestaat er een gezagsverhouding?

Deze vraag moet ook vaak met ja beantwoord worden. Hier is ook vaak doorslaggevend of de opdrachtgever (ongeveer) dezelfde werkzaamheden uitvoert als de ZZP'er. Als dit laatste zo is wordt een gezagsverhouding aangenomen.

Het is allemaal niet zo simpel en de rechter komt er zeker weer aan te pas. Zorg dat u niet degene bent, die naar de rechter moet, want een procedure is duur. U moet zorgen -voorzover mogelijk- voor meerdere opdrachtgevers, welke bij voorkeur in hoofdzaak iets anders doen dan u, zelf het tijdstip van het werk in richten en u naar buiten toe ook als ondernemer gedragen (reclame e.d.).

Kortgeleden is bij een eigen rijder (zonder vergunning nog wel) toch ondernemerschap aangenomen waarbij de vragen als boven eens andersom zijn aangevoerd. Natuurlijk wil de opdrachtgever dat die en die persoon de werkzaamheden verricht en natuurlijk betaalt hij hem er voor en natuurlijk wil hij het op een bepaalde manier gedaan hebben en ja dat doe je bij iedereen die voor je werkt of dat nu een persoon of 100 zijn. Het vervelende is dat de uitspraak door de gewone rechter is gedaan en de Centrale Raad van Beroep (de Hoge Raad van de UWV) moet er nog over oordelen en die is meestal niet echt mild voor ondernemers.

De heffingskortingen over 2002 en 2003.

Met ingang van het nieuwe belastingstelsel zijn de tariefgroepen verdwenen. Het systeem is op dit onderdeel volledig over de kop. In de praktijk heeft u er wellicht al mee te maken gehad omdat de niet werkende vrouw plotseling werd betaald door de belastingdienst. Wat aan haar werd betaald waren heffingskortingen welke per persoon gelden en zolang de partner werkt kan de andere partner, als die niet werkt of een beetje, geld terugontvangen van de belastingdienst. Let hier wel op: Als de man niet zoveel belasting betaald als de vrouw terugkrijgt dan moet ze het verschil toch weer betalen. Dit speelt met name bij stellen waarvan de man of vrouw al AOW pensioen krijgt en de jongere partner niet.

Vroeger was het zo dat het belastbaar inkomen (bruto inkomen) werd verlaagd met de tariefgroep en dat daarna belasting werd berekend.

Nu wordt eerst de belasting berekend en daarna komt de heffingskorting erop in mindering. Als belangrijk voordeel heeft dit dat het belastingvoordeel voortkomende uit de heffingskortingen nu voor iedereen gelijk is. Bovendien kan de overheid wat gemakkelijker met deze heffingskortingen sturen, zonder direct het gehele systeem overhoop te halen. Over 2002 zijn nieuwe heffingskortingen geïntroduceerd en bestaande zijn gewijzigd. Over 2003 zijn er al weer opgeheven.

We geven onderstaand een overzicht:

Alle bedragen in € met splitsing naar personen jonger en ouder dan 65 jaar.

soort heffingskorting	jonger dan 65 jaar		ouder dan 65 jaar	
	2003	2002	2003	2002
algemene heffingskorting	1.766	1.647	806	737
arbeidskorting				
tot 57 jaar	1.104	949		
57, 58 of 59 jaar	1.339	1.119		
60 of 61 jaar	1.574	1.289		
62 jaar of ouder	1.809	1.460	826	654
kinderkorting	41	40	20	19
aanvullende kinderkorting				
ink. lager € 27.438 € 25.704	534	428	244	193
verhoging bij 3 of meer kind.	63	30	30	14
ink. lager € 29.108 € 28.096	354	341	163	154
combinatiekorting	214	190	99	86
alleenstaande-ouderkorting	1.348	1.301	615	582
aanv. alleenstaande-ouderkorting	1.348	1.301	615	582
ouderenkorting			346	289
aanvullende ouderenkorting			242	256
jonggehandicaptenkorting	518	500		
toetrederskorting (in 2003 alleen nog bestaande gevallen)				
eerste jaar	1.361	1.361	622	622
tweede jaar	454	454	208	208
derde jaar	454	454	208	208
korting voor maatschappelijke beleggingen		1,3% van het (gem.) vrijgestelde bedrag		
korting voor beleggingen in durfkapitaal		1,3% van het (gem.) vrijgestelde bedrag		

Aan de diverse kortingen zitten allemaal voorwaarden. De meesten spreken daarbij natuurlijk voor zich. Ten aanzien van enkele heffingskortingen geven we hieronder nog wat aanvullende voorwaarden. Dit overzicht is overigens niet compleet en wordt door de overheid (helaas) steeds gewijzigd en aangevuld:

De **arbeidskorting** is gebaseerd op een tweetal percentage's met een bepaald maximum. In de lijst staat het maximum wat voor de meeste werkenden geldt. De overheid wil ouderen langer aan het werk houden. Daar zijn aparte arbeidskortingen voor geïntroduceerd in 2002. Deze zijn pas per 1 april 2002 ingegaan. De vermelde kortingen zijn overigens over geheel 2002.

De **kinderkorting** wordt slechts gegeven indien beide partners niet meer verdienen dan € 58.214,- (2002 € 56.191,-) en minimaal 1 kind moet meer dan zes maanden inwonend zijn, op hetzelfde adres staan ingeschreven, in belangrijke mate worden onderhouden (dus niet zelf werkende zijnde) en aan het begin van het jaar nog geen 18 jaar zijn. Overigens was dit laatste tot 1 juli 2002 16 jaar.

De **aanvullende kinderkorting** spreekt op zich voor zichzelf, maar de nieuwe aanvullende kinderkortingen zoals genoemd gelden pas vanaf 1 juli 2002 (tegelijk met de 18 jaar). Tot die tijd geldt dan een korting van € 198,- voorzover dan het inkomen gezamenlijk niet hoger is dan € 29.108,- (2002 € 28.096,-) De aanvullende kinderkorting geldt alleen als ook kinderkorting wordt genoten..

De **combinatiekorting** geldt voor eenieder die in zijn algemeenheid tenminste € 4.206,- verdient (€ 4.060,- over 2002) en waar een kind is dat ten minste 6 maanden tot het huishouden behoorde en aan het begin van het jaar nog geen 12 jaar oud is en ook bij de basisadministratie gedurende het gehele jaar staat ingeschreven. Voor co-ouders is er weer een aparte regeling.

Bij de **aanvullende alleenstaande-ouderkorting** is de leeftijd van een van de kinderen aan het begin van jaar nog geen 16, waar dit voor alleen de **alleenstaande ouderkorting** nog 27 jaar is, maar wel in belangrijke mate moet worden onderhouden natuurlijk. Uiteraard mag er geen partner zijn ingeschreven gedurende meer dan 6 maanden.

De **ouderenkorting** geldt voor mensen die aan het einde van het jaar 65 jaar of ouder zijn en het verzamelinkomen mag niet hoger zijn dan € 29.592,- (2002 € 28.563,-).

De **aanvullende ouderenkorting** geldt voor mensen die al ouderenkorting krijgen en een ongehuwden pensioen of alleenstaande-ouderspensioen genieten of er recht op hebben.

De weinigen die nog niet werken worden verder gestimuleerd om te werken door de **toetrederskorting**. Met name gaat dit om nieuwe toetreders en herintreders, zowel vanuit een uitkering als zonder uitkering. Er worden zoveel voorwaarden en regels aan gesteld dat het hier te ver voert om ze allemaal te vermelden. De regel is bovendien met ingang van 2003 al weer opgeheven.

We hebben geprobeerd hier en daar wat extra duidelijkheid te scheppen, maar zoals al heel vaak gezegd: het is niet gemakkelijker geworden en we hebben ons bewust beperkt. Ten aanzien van huizen, vermogen en bijvoorbeeld lijfrente's (oudedagsvoorzieningen) is er nog aanzienlijk meer te vertellen. Hiervoor kunt u bij de belastingdienst (gratis) en bij ons (niet gratis) meer informatie krijgen. Wij zullen in ieder geval proberen bij uw aangifte weer de meest gunstige situatie weer te geven en voor u uit te voeren.

Helaas moeten we ons wederom alle rechten voorbehouden. De ontwikkelingen gaan daarvoor zo snel. We hebben zoveel mogelijk alle gegevens bekend tot 1 maart 2003 meegenomen, maar kunnen wederom niet volledig instaan voor de juistheid van de gegevens.

Tiede Boersma, 28 februari 2003